

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 21.6.2012
COM(2012) 335 final

2012/0163 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de instituire a unui cadru pentru gestionarea răspunderii financiare legate de instanțele
de soluționare a litigiilor între investitori și stat stabilite prin acordurile internaționale la
care Uniunea Europeană este parte**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

1.1. Introducere

Tratatul de la Lisabona a introdus investițiile străine directe în domeniul de aplicare a politicii comerciale comune a Uniunii și, în consecință, în competența exclusivă a Uniunii. O caracteristică importantă a acordurilor internaționale în materie de investiții directe străine (denumite în general „acorduri de protecție a investițiilor”) este posibilitatea ca un investitor să introducă o acțiune împotriva unui stat despre care se presupune că a acționat în mod incompatibil cu acordul de protecție a investițiilor (denumită în continuare „soluționare a litigiilor între investitori și stat”). În cazul în care au loc astfel de litigii, statul în cauză va suporta costurile (taxe pentru administrarea litigiului, pentru plata arbitrilor, pentru plata avocaților) și poate avea obligația, în cazul în care acesta pierde, de a plăti despăgubiri.

Uniunea este deja parte la un acord cu posibilitatea de soluționare a litigiilor între investitori și stat (Tratatul privind Carta energiei¹) și va încerca să negocieze aceste dispoziții într-o serie de acorduri în curs de negociere sau în acorduri care urmează a fi negociate în viitor. Prin urmare, este necesar să se ia în calcul modalitatea de a gestiona consecințele financiare ale litigiilor respective. Obiectivul prezentului regulament este acela de a stabili cadrul pentru gestionarea acestor consecințe.

Principiul director al prezentului regulament este că răspunderea financiară care decurge din procedurile de soluționare a litigiilor între investitori și stat ar trebui să fie atribuită actorului care a acordat tratamentul aflat în litigiu. Acest lucru înseamnă că, în cazul în care tratamentul în cauză este acordat de către instituțiile Uniunii, răspunderea financiară ar trebui să revină instituțiilor Uniunii. În cazul în care tratamentul în cauză este acordat de către un stat membru al Uniunii Europene, răspunderea financiară ar trebui să revină statului membru respectiv. Răspunderea financiară ar trebui să revină Uniunii doar în cazul în care acțiunile statului membru sunt impuse de legislația Uniunii. Instituirea acestui principiu director presupune, de asemenea, că trebuie să se analizeze dacă, și în ce condiții, Uniunea Europeană sau statul membru care a aplicat tratamentul în litigiu ar trebui să acționeze în calitate de pârât, modalitatea de structurare a cooperării între Comisie și statul membru în cazuri specifice, posibilitatea de a încheia tranzacții judiciare și, în fine, mecanismele necesare pentru a garanta o repartizare eficientă a răspunderii financiare.

Aceste elemente suplimentare trebuie, de asemenea, să ia în considerare celelalte trei principii care stau la baza prezentului regulament. În primul rând, operația generală de alocare a responsabilității trebuie, în ultimă instanță, să fie neutră pe plan bugetar în ceea ce privește Uniunea, cu rezultatul că Uniunea nu mai suportă decât costurile care sunt derivate din actele instituțiilor Uniunii. În al doilea rând, funcționarea mecanismului nu trebuie să permită ca un investitor al unei țări terțe să fie dezavantajat de necesitatea de a gestiona răspunderea financiară în interiorul Uniunii. Cu alte cuvinte, în cazul în care există un dezacord între Uniune și statul membru, investitorul din țara terță ar primi sumele prevăzute de sentință, iar repartizarea internă în cadrul Uniunii ar fi soluționată după aceea. În al treilea rând, mecanismul trebuie să respecte principiile fundamentale care reglementează acțiunea externă

¹ JO L 380, 31.12.1994, p. 1.

a Uniunii, astfel cum au fost stabilite prin tratate și prin jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special principiile unității reprezentării externe și ale cooperării loiale.

Trebuie remarcat faptul că Comisia a prevăzut necesitatea prezentului regulament în comunicarea sa „Către o politică europeană globală în domeniul investițiilor internaționale”².

Regulamentul propus a fost cerut în mod expres de Parlamentul European în rezoluția sa privind viitoarea politică a UE în domeniul investițiilor internaționale (punctul 35 al Rezoluției A7-0070/2011, adoptată la 22 aprilie 2011). În plus, Consiliul a solicitat Comisiei să studieze problema în concluziile sale privind o politică globală în domeniul investițiilor internaționale (25 octombrie 2010). Discuțiile care au urmat în cadrul Consiliului, în special în ceea ce privește adoptarea directivelor de negociere relevante pentru anumite acorduri în curs de negociere, au confirmat interesul Consiliului pentru această inițiativă.

1.2. Competențele Uniunii în domeniul încheierii acordurilor de protecție a investițiilor și răspunderea internațională a Uniunii în cadrul acestor acorduri

Comisia este de părere că Uniunea dispune de competența exclusivă de a încheia acorduri care acoperă toate aspectele referitoare la investițiile străine, atât investițiile străine directe și investiții de portofoliu³. Articolul 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) prevede competența exclusivă în materie de investiții străine directe. Competența Uniunii în materie de investiții de portofoliu decurge, în opinia Comisiei, din articolul 63 din TFUE. Articolul respectiv prevede că circulația capitalurilor între statele membre ale Uniunii Europene și țările terțe trebuie să fie lipsită de restricții. Articolul 3 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede o competență exclusivă a Uniunii ori de câte ori normele incluse într-un acord internațional „ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare a acestora”. În opinia Comisiei, Uniunea trebuie să dispună, de asemenea, de competența exclusivă în materie de investiții de portofoliu, în măsura în care normele avute în vedere, care s-ar aplica fără distincție investițiilor de portofoliu, ar putea afecta normele comune privind circulația capitalului stabilite la articolul 63 din tratat.

Mai mult, Comisia este de părere că competența Uniunii acoperă toate clauzele standard prevăzute în textele privind protecția investițiilor, inclusiv exproprierea. În primul rând, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a susținut în mod consecvent că competența Uniunii în cadrul politicii comerciale comune include obligațiile aplicabile după intrarea pe piață (adică după ce o marfă a fost importată sau după ce un furnizor de servicii și-a stabilit sediul) chiar în cazul în care statele membre își păstrează posibilitatea de a adopta norme interne⁴. Astfel,

² COM(2010) 343 final, p. 10.

³ Ibid. p. 8.

⁴ Avizul 1/94 al Curții Europene de Justiție [1994] ECR I-5267 în special punctul 29 și punctele 32 și 33

„32) Conform guvernului Țărilor de Jos, participarea comună a Comunității și statelor membre la acordul OMC este justificat, întrucât statele membre dispun de o competență proprie în materie de obstacole tehnice în calea comerțului, din cauza naturii opționale a anumitor directive comunitare în această sferă și pentru că o armonizare completă nu a fost realizată și nu este avută în vedere în acest domeniu.

33) Acest argument nu poate fi acceptat. Acordul privind barierele tehnice în calea comerțului, ale cărui dispoziții sunt destinate să asigure că normele tehnice și standardele și procedurile de evaluare a conformității cu normele și standarde tehnice internaționale nu creează obstacole inutile în calea

este clar stabilit că, în domeniul comerțului cu mărfuri, competențele Uniunii nu se limitează la măsuri frontaliere, cum ar fi taxele sau cotele de import, dar acoperă, de asemenea, aspectele ulterioare importului, cum ar fi acordarea tratamentului național și a tratamentului pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate în ceea ce privește impozitele și alte acte cu putere de lege și acte administrative interne⁵, sau eliminarea obstacolelor inutile în calea comerțului care rezultă din reglementări tehnice și standarde⁶. De asemenea, se constată în general⁷ că competența Uniunii cu privire la „comerțul cu servicii” nu se limitează la aspecte legate de accesul pe piață, ci include, de asemenea, aspecte precum tratamentul național și tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate în ceea ce privește actele cu putere de lege și actele administrative interne, precum și anumite obligații în ceea ce privește administrarea și conținutul reglementării interne. Urmând această logică, competența Uniunii în materie de investiții străine directe și circulație a capitalurilor trebuie să acopere, de asemenea, standardele aplicabile, inclusiv tratamentul național și tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate, un tratament corect și echitabil și protecția împotriva exproprierii fără compensație.

În plus, ar trebui remarcat, de asemenea, că articolul 345 din TFUE prevede doar că tratatele nu aduc atingere regimului proprietății care prevalează în statele membre. Tratatele care prevăd o protecție a investițiilor nu afectează sistemul de proprietate – dimpotrivă, acestea impun ca exproprierea să fie supusă anumitor condiții, inclusiv, printre altele, plata unei compensații. Prin urmare, dispoziția specifică de la articolul 345 nu este de natură să sugereze că Uniunea nu are competență în ceea ce privește normele privind exproprierea incluse în acordurile care prevăd protecția investițiilor. În cele din urmă, s-a stabilit, de asemenea, faptul că competența de a institui și administra dispozițiile de soluționare a litigiilor se execută împreună cu competența subiacentă în domeniul obiectului normelor⁸.

Rezultă, prin urmare, că, în cazul în care acordul este încheiat doar de Uniune, numai Uniunea poate fi acționată în justiție de către un investitor. Acest lucru ar fi valabil chiar dacă tratamentul aplicat, care este contestat în soluționarea litigiilor între investitori și stat, este un tratament acordat nu de Uniune, ci de un stat membru. În cazul în care Uniunea Europeană și statele membre sunt părți la un acord și este necesar să se decidă imputarea responsabilității în regim de drept internațional pentru o anumită acțiune, Comisia este de părere că această decizie nu aparține autorului actului, ci trebuie să se bazeze pe competența în domeniul obiectului normelor internaționale în cauză, astfel cum se prevede în tratat. În această perspectivă, nu este relevant dacă un stat membru are competență în temeiul normelor privind piața internă, care îi permit să legisla pe teritoriul său.

comerțului internațional (a se vedea preambulul și articolele 2.2 și 5.1.2 din acord), se înscrie în sfera de aplicare a politicii comerciale comune.”

⁵ Cf. articolul I:1 și articolul III din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994 (GATT 1994) și Avizul 1/94, punctul 34.

⁶ Cf. articolul 2.2 din Acordul OMC privind barierele tehnice în calea comerțului (BTC) și Avizul 1/94, punctele 31-33.

⁷ În avizul său 1/2008, Curtea Europeană de Justiție a respins afirmația Spaniei conform căreia competența Comunității în ceea ce privește comerțul cu servicii conformitate cu articolul 133 CE s-a limitat la serviciile furnizate în conformitate cu modul 2 (adică servicii transfrontaliere). Potrivit CEJ, după Tratatul de la Nisa, articolul 133 CE acoperea, de asemenea, celelalte trei moduri de furnizare a serviciilor prevăzute de GATS, inclusiv furnizarea de servicii prin înființarea unei „prezențe comerciale” (modul 3). A se vedea Avizul 1/2008, punctele 120-123. Mai mult, nu există nicio indicație în avizul 1/2008 că, în ceea ce privește sectoarele în care CE era exclusiv competentă, o astfel de competență nu se extindea la angajamentele în materie de tratament național.

⁸ Avizul 1/91 al Curții Europene de Justiție [1991] ECR I-060709

Această logică a fost confirmată de jurisprudența Curții de Justiție. De exemplu, în avizul 1/91 Curtea a afirmat (subliniere adăugată):

Expresia „părți contractante” este definită la articolul 2 litera (c) din acord. În ceea ce privește Comunitatea și statele sale membre, această noțiune se referă la Comunitate și statele membre ale acesteia, sau Comunitatea, sau statele membre ale acesteia, după caz. Alegerea uneia dintre cele trei posibilități trebuie să fie dedusă în fiecare caz din dispozițiile relevante din acord și din competențele respective ale Comunității și ale statelor membre, după cum acestea rezultă din Tratatul CEE și Tratatul CECO⁹.

În contextul internațional, Comisia de drept internațional a recunoscut posibilitatea ca norme speciale să fie aplicate între o organizație internațională și membrii săi. În elaborarea proiectelor sale de articole privind răspunderea organizațiilor internaționale, Comisia de drept internațional a prevăzut ca normele sale privind răspunderea să nu poată fi aplicabile, sau să poată fi modificate, în condiții specifice¹⁰.

În timp ce, din motivele prezentate mai sus, Uniunea își asumă, în principiu, răspunderea internațională pentru încălcarea oricăror dispoziții care intră în competența Uniunii, este posibil, din punctul de vedere al dreptului Uniunii, să se prevadă alocarea răspunderii financiare între Uniune și statele membre. După cum se indică mai jos în secțiunea 1.3, Comisia consideră că ar fi adecvat ca fiecare stat membru să își asume răspunderea financiară pentru acțiunile proprii, cu excepția cazului în care aceste acte sunt impuse de dreptul Uniunii.

În mod similar, în timp ce, pentru motivele menționate anterior, Uniunea ar trebui, în principiu, să acționeze în calitate de pârât în orice litigiu referitor la o presupusă încălcare a unei dispoziții a unui acord internațional care intră în competența exclusivă a Uniunii, chiar și în cazul în care o astfel de încălcare rezultă dintr-o acțiune a unui stat membru, este posibil, astfel cum se prevede în mod expres la articolul 2 alineatul (1) din TFUE, ca unui stat membru să i se atribuie competențe pentru a acționa în calitate de pârât în circumstanțe adecvate, ținând cont de presiunile semnificative care ar putea fi exercitate (chiar și temporar) asupra bugetului și resurselor Uniunii, în cazul în care Uniunea ar trebui să acționeze în calitate de pârât în toate litigiile. Aceasta înseamnă că, în loc să instituie mecanisme într-un mod care să reflecte o aplicare strictă a normelor privind competența, este mai adecvat să propună soluții pragmatice care să asigure certitudine juridică pentru investitori și să prevadă toate mecanismele necesare pentru a permite buna desfășurare a arbitrajului și, în cele din urmă, o repartizare adecvată a răspunderii financiare. Astfel cum s-a explicat în secțiunea 1.4 de mai jos, Comisia este de părere că statele membre ar trebui să aibă permisiunea de a acționa în calitate de pârât în scopul de a-și apăra propriile acțiuni, cu excepția anumitor situații în care interesul Uniunii ar impune contrariul. Acest lucru trebuie realizat, asigurând, în același timp, respectarea principiului unității reprezentării externe.

1.3. Repartizarea răspunderii financiare

După cum se precizează mai sus, soluționarea litigiilor între investitori și stat va genera costuri pentru părțile în cauză, atât în ceea ce privește taxele, cât și în ceea ce privește plata sumei alocate prin sentință definitivă. Este important să se separe chestiunea desfășurării și gestionării unei solicitări de arbitraj între un investitor și un stat de cea a alocării răspunderii

⁹ Avizul 1/91, punctul 33

¹⁰ A se vedea articolul 64 documentul A/CN.4/L.778 din 30 mai 2011 și raportul Comisiei de drept internațional, Sesiunea 61 (A/64/10) p. 173-175.

financiare. Această distincție este necesară pentru a asigura o alocare corectă a costurilor, astfel încât bugetul UE – și, în consecință, bugetele statelor membre care nu fac obiectul solicitării în cauză – să nu fie împovărate cu costurile legate de un tratament acordat de un stat membru. Prin urmare, indiferent dacă Uniunea sau un stat membru acționează ca pârât într-o procedură, răspunderea financiară pentru orice costuri suportate ar trebui să fie atribuită în funcție de originea tratamentului contestat de investitor. Prin urmare, dacă un stat membru este la originea tratamentului contestat de un investitor, statul membru în cauză ar trebui să suporte costurile generate de soluționarea litigiului. În mod similar, în cazul în care instituțiile Uniunii sunt la originea tratamentului contestat de un investitor (inclusiv în cazul în care măsura în cauză a fost adoptată de un stat membru în aplicarea dreptului Uniunii), răspunderea financiară ar trebui să fie asumată de Uniune. În egală măsură, decizia legată de oportunitatea de a soluționa un litigiu printr-un acord tranzacțional și răspunderea pentru plata sumei prevăzute într-un acord tranzacțional ar trebui, în mod normal, să fie în funcție de originea tratamentului.

Cu toate acestea, deși alocarea răspunderii financiare între Uniune și un stat membru poate da naștere unor considerații complexe, investitorul care depune reclamația nu ar trebui să fie afectat într-un mod nefavorabil de un eventual dezacord dintre Uniune și statul membru. Prin urmare, ar trebui să se adopte dispoziții pentru a se asigura că orice sumă alocată printr-o sentință definitivă sau prevăzută printr-un acord tranzacțional este plătită investitorului în cel mai scurt timp, indiferent de deciziile legate de repartizarea răspunderii financiare. În plus, și pentru a evita utilizări inutile ale bugetului Uniunii, ar trebui să existe dispoziții pentru plăți periodice care urmează să fie realizate către bugetul Uniunii pentru a acoperi costurile de arbitraj, precum și pentru rambursarea rapidă a sumelor către bugetul Uniunii de către statele membre în cauză.

1.4. Rolul Uniunii și, respectiv, al statelor membre în desfășurarea procedurilor de soluționare a litigiilor

Prezenta propunere distinge trei situații diferite în ceea ce privește repartiția rolurilor între Uniune și statele membre în legătură cu desfășurarea procedurilor de soluționare a litigiilor în conformitate cu acordurile la care Uniunea este parte.

În prima situație, Uniunea ar acționa în calitate de pârât în cazul în care tratamentul presupus ar fi incompatibil cu acordul dat de una sau mai multe instituții ale Uniunii. Uniunea și-ar asuma întreaga responsabilitate financiară în astfel de cazuri.

În a doua situație, statul membru ar trebui să acționeze în calitate de pârât în cazul în care el însuși a acordat tratamentul în cauză. Statele membre ar accepta întreaga responsabilitate financiară în astfel de cazuri. În această situație, statul membru ar trebui să informeze Comisia cu privire la evoluția situației în acest caz și să permită Comisiei să ofere orientări privind anumite aspecte¹¹.

În a treia situație, Uniunea ar acționa în calitate de pârât în ceea ce privește un tratament acordat de un stat membru. Acest lucru ar avea loc dacă statul membru ar opta să nu acționeze în calitate de pârât. Ar avea, de asemenea, loc în cazul în care Comisia ar decide că ar fi implicate aspecte legate de dreptul Uniunii, astfel încât Uniunea ar putea fi responsabilă din

¹¹ În conformitate cu articolul 13 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții tranzitorii pentru acordurile bilaterale de investiții încheiate între state membre și țări terțe [2010/197 COD].

punct de vedere financiar, în totalitate sau în parte. De asemenea, ar trebui să se aplice în cazul în care Comisia ar considera că o luare de poziție la nivelul Uniunii ar fi necesară, în scopul de a asigura unitatea de reprezentare externă, fie întrucât este probabil să apară reclamații similare în litigii împotriva altor state membre, fie din cauză că litigiile ridică probleme nesoluționate de drept care ar putea să reapară în alte litigii. Uniunea va fi reprezentată de Comisie în conformitate cu rolul său în reprezentarea externă instituit în conformitate cu articolul 17 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Este evident pentru Comisie că, în cazul în care Uniunea Europeană acționează în calitate de pârât în ceea ce privește un tratament acordat de un stat membru, este necesar să se asigure un grad înalt de cooperare cu statul membru în cauză. O cooperare strânsă va fi indispensabilă pentru a pregăti apărarea, de la începutul până la finalul procedurii. Astfel, este necesar un schimb de documente, iar reprezentanți ai statelor membre ar trebui să facă parte din delegația Uniunii. Cu toate acestea, a legifera pentru definirea unui rol specific pentru acești reprezentanți în cadrul audierilor sau a autoriza depunerea de dosare individuale, ar introduce un sistem prea rigid și ar putea conduce la dificultăți în asigurarea unității de reprezentare externă a Uniunii. Din acest motiv, deși Comisia dorește să asigure o cooperare strânsă și eficientă, ea estimează că prezentul regulament ar trebui doar să specifice principiul unei strânse cooperări între Uniune și statele membre, fără a detalia aceste elemente.

O serie de alternative au fost examinate de Comisie în consultări neoficiale în faza pregătitoare pentru această propunere. Una dintre alternative o constituia un mecanism în virtutea căruia Uniunea și statele membre în cauză ar acționa în calitate de co-pârâți. Cu toate acestea, în opinia Comisiei, un astfel de mecanism nu este bine adaptat la soluționarea litigiilor între investitori și stat. În primul rând, acesta nu prevede în mod adecvat un mecanism de alocare a răspunderii financiare între statul membru în cauză și Uniune. Un stat membru, care plătește o sumă dată și care urmărește apoi să fie rambursat de la Uniunea Europeană, desfășurând eforturi proprii de a determina elementele impuse de dreptul Uniunii, nu va fi nici consecvent și nici eficient în ceea ce privește procedurile bugetare și nu va recunoaște nici rolul Comisiei în ceea ce privește punerea în aplicare a dreptului Uniunii. În al doilea rând, un astfel de mecanism ar putea duce la inconsecvențe în procesul de apărare, fiecare co-pârât prezentând argumente contradictorii sau divergente. Acest lucru ar fi incompatibil cu principiul unității reprezentării externe, astfel cum a fost stabilit de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. În al treilea rând, el ar putea duce la necesitatea ca instanța să se pronunțe asupra repartizării competențelor între Uniune și statele membre, în condițiile în care co-pârâții ar prezenta poziții divergente pe această temă în fața instanței; trebuie evitat scenariul în care o terță parte oferă un aviz cu privire la o problemă strict internă a UE. În sfârșit, într-un scenariu în care o cauză e apărută cu succes, iar pârâtul obține cheltuielile, este puțin probabil că o instanță ar permite în același timp Uniunii și statului membru în cauză să recupereze cheltuielile angajate. Nu este acceptabil ca posibilele costuri care ar fi rambursate Uniunii să fie reduse pentru a acoperi costurile suportate de un stat membru co-pârât (sau invers). Nu va rezulta în acest caz o restituire integrală a fondurilor alocate de Uniune și, prin urmare, neutralitatea bugetară a operațiunii pentru Uniune nu ar putea fi asigurată.

1.5. Recunoașterea și executarea silită a hotărârilor împotriva Uniunii

Este, de asemenea, necesar să se stabilească reguli aplicabile situațiilor în care UE este considerată răspunzătoare. Întrucât Uniunea Europeană este sau va fi parte la astfel de acorduri, Uniunea Europeană va avea obligația, la nivel internațional, de a accepta orice hotărâri adoptate împotriva sa. Uniunea Europeană trebuie să onoreze o astfel de obligație.

Întrucât soluționarea litigiilor dintre investitori și stat este fondată pe arbitraj, în cele mai multe țări, inclusiv în statele membre ale Uniunii Europene, recunoașterea și executarea sentințelor în materie de investiții se bazează pe legislația relevantă care reglementează arbitrajul. Acest lucru este frecvent fondat fie pe baza Convenției de la New York din 10 iunie 1958 privind recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine, fie pe baza Legii model a UNCITRAL (Comisia Organizației Națiunilor Unite pentru dreptul comercial internațional) privind arbitrajul comercial internațional din 1985 (astfel cum a fost modificată în 2006)¹². Convenția pentru soluționarea diferendelor cu privire la investiții dintre state și resortisanții altor state (convenția CIRDI) oferă un for specific pentru soluționarea litigiilor în materie de investiții. Ea prevede la articolul 54 alineatul (1):

Fiecare stat contractant, acceptând Convenția, recunoaște orice sentință dată ca fiind obligatorie și asigură executarea pe teritoriul său a obligațiilor pecuniare pe care sentința le impune, ca și când ar fi vorba de o judecată definitivă a unui tribunal funcționând pe teritoriul respectivului stat. Un stat contractant cu o Constituție federală poate să asigure executarea sentinței prin intermediul tribunalelor federale și să prevadă că acestea vor trebui să considere o asemenea sentință ca o judecată definitivă a tribunalelor unuia dintre statele federale.

Normele care se aplică recunoașterii și executării sentințelor în materie de investiții sunt cele stabilite în Convenția CIRDI dacă arbitrajul în cauză este în conformitate cu normele din Convenția CIRDI și în caz contrar, cele elaborate în Convenția de la New York și legislațiile naționale privind arbitrajul care se aplică. Conform informațiilor de care dispune Comisia, numai Regatul Unit și Irlanda prevăd, în legislația lor națională, procedurile specifice privind gestionarea sentințelor pronunțate în temeiul Convenției CIRDI¹³.

Aceste norme ar trebui să se aplice, după caz, arbitrajului efectuat în temeiul acordurilor încheiate de Uniune. Deși nu se înregistrează cazuri de refuz, din partea Uniunii Europene sau a statelor sale membre, de a respecta o sentință, în cazul în care un investitor ar considera necesar să solicite recunoașterea sau executarea unei hotărâri, acesta ar trebui să solicite o astfel de recunoaștere sau executare prin intermediul instanțelor din statele membre. În cazul în care se solicită executarea unei hotărâri adoptate împotriva Uniunii, s-ar aplica articolul 1 din Protocolul (nr. 7) privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene:

„Bunurile și activele Uniunii nu pot face obiectul nici unei măsuri de constrângere administrativă sau juridică fără autorizația Curții de Justiție.”

Aceasta înseamnă că investitorul trebuie să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cazul în care vrea să obțină executarea unei sentințe împotriva activelor Uniunii. Comisia consideră că, în astfel de situații, Curtea de Justiție ar aplica procedura standard privind imunitatea de jurisdicție, astfel încât situația în interiorul Uniunii ar fi comparabilă cu situația din alte țări, inclusiv statele membre ale Uniunii Europene, unde principiul internațional al imunității de jurisdicție ar intra în joc.

¹² Aceste instrumente au multe asemănări.

¹³ A se vedea, pentru Regatul Unit legea din 1996 [„*Arbitration (International Investment Disputes) Act*”] și pentru Irlanda, legea din 1980, „*Arbitration Act*” partea (Iv).

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

Prezenta propunere nu a făcut obiectul unei evaluări a impactului. Acest lucru se datorează faptului că regulamentul nu include, în sine, dispoziții cu privire la soluționarea litigiilor dintre investitori și stat, care, la rândul lor, ar putea duce la necesitatea de a se angaja într-o procedură de arbitraj sau la obligația de a plăti compensații. În măsura în care este posibil să se analizeze impactul potențial al acestor dispoziții, acest lucru se va realiza în evaluarea impactului pentru acordurile în cauză. Cu toate acestea, secțiunea 4 de mai jos oferă o explicație cu privire la posibilele efecte bugetare.

Comisia a organizat mai multe reuniuni cu reprezentanții statelor membre și cu Parlamentul European în pregătirea prezentei propuneri. Opiniile exprimate în aceste reuniuni au fost luate în considerare în propunerea atașată.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

3.1. Temei juridic

Propunerea se bazează pe articolul 207 alineatul (2) din TFUE, care instituie competența exclusivă a Uniunii în ceea ce privește politica comercială comună, inclusiv în materie de investiții străine directe.

3.2. Prezentarea propunerii

Regulamentul propus stabilește un cadru de repartizare a răspunderii financiare care decurge din procedura de soluționare a litigiilor dintre investitori și stat, efectuată în conformitate cu acordurile la care Uniunea este parte.

3.2.1. Capitolul I: Dispoziții generale

Acest capitol stabilește domeniul de aplicare al regulamentului propus și include definițiile termenilor folosiți. Regulamentul propus se aplică procedurii de soluționare a litigiilor inițiate de către un investitor al unei țări terțe în temeiul unui acord la care Uniunea este parte. Regulamentul nu se aplică la soluționarea litigiilor între state privind dispozițiile de protecție a investițiilor, dat fiind că acestea nu comportă în sine posibilitatea compensării financiare. Un stat care dorește să solicite o compensație, ar trebui să fie sesizat de acțiuni relevante formulate de investitorii săi.

3.2.2. Capitolul II: Repartizarea răspunderii financiare

Acest capitol stabilește regulile de repartizare a răspunderii financiare care rezultă dintr-o cerere de soluționare a unui litigiu fie Uniunii, fie unui stat membru, fie amândurora.

Principalul criteriu de atribuire va fi originea tratamentului contestat de investitor. Dacă tratamentul decurge dintr-un act al Uniunii, răspunderea financiară va fi suportată de Uniune. Dacă tratamentul decurge dintr-un act al unui stat membru, răspunderea financiară va fi suportată de către statul membru, cu excepția cazului în care tratamentul a fost impus de dreptul Uniunii. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să își asume răspunderea financiară pentru tratamentul impus de dreptul Uniunii, în cazurile în care un astfel de tratament este necesar pentru a corecta o încălcare anterioară a dreptului Uniunii.

În cazurile în care răspunderea financiară a fost atribuită unui stat membru, Comisia poate adopta o decizie prin care hotărăște repartizarea responsabilității.

Fără a aduce atingere acestor criterii de repartizare, în cazul în care un stat membru decide să accepte răspunderea financiară care rezultă dintr-o procedură în care Uniunea este pârât sau acționează ca pârât sau optează pentru un acord tranzacțional, răspunderea financiară va fi suportată de către statul membru respectiv.

În cazul în care un stat membru acceptă răspunderea financiară care rezultă dintr-o procedură de soluționare a litigiilor, statul membru și Comisia pot conveni asupra mecanismului de plată a arbitrajului și compensației. Comisia va informa instanța de arbitraj și investitorul de acceptarea din partea statului membru a răspunderii financiare.

3.2.3. Capitolul III: Desfășurarea procedurii de soluționare a litigiilor

Acest capitol stabilește principiile referitoare la desfășurarea procedurii de soluționare a litigiilor care privesc un tratament acordat de Uniune sau de un stat membru, în totalitate sau în parte.

Secțiunea 1 din prezentul capitol prevede că Uniunea acționează în calitate de pârât atunci când litigiul se referă la un tratament acordat de Uniune.

Secțiunea 2 abordează situația în care litigiul se referă, în totalitate sau în parte, la un tratament acordat de un stat membru. Comisia va notifica statul membru în cauză de îndată ce aceasta constată că un investitor solicită consultări, în conformitate cu dispozițiile unui acord de protecție a investițiilor. Statul membru poate participa la consultări și furnizează Comisiei toate informațiile relevante.

De îndată ce Comisia sau un stat membru primește o notificare prin care un investitor solicită deschiderea unei proceduri de arbitraj conform dispozițiilor unui acord de protecție a investițiilor, Comisia și statul membru se notifică reciproc. Statul membru poate acționa în calitate de pârât în cadrul procedurii, cu excepția cazului în care Comisia decide că Uniunea ar trebui să acționeze în calitate de pârât sau în cazul în care statul membru însuși dorește ca Uniunea să acționeze în calitate de pârât. Comisia poate emite o decizie care stabilește că Uniunea acționează în calitate de pârât în următoarele cazuri:

- (a) este probabil că Uniunea va trebui să suporte cel puțin o parte din răspunderea financiară care decurge din litigiu;
- (b) litigiul se referă și la un tratament acordat de Uniune
- (c) este probabil că vor fi intentate litigii similare împotriva unui tratament acordat de alte state membre; sau
- (d) este probabil că litigiul va ridica probleme de drept nesoluționate.

Atunci când Uniunea acționează în calitate de pârât, statul membru în cauză trebuie să furnizeze toată asistența necesară Comisiei și poate face parte din delegația UE în cadrul procedurii de arbitraj. Comisia va informa în detaliu statul membru în cauză cu privire la toate măsurile semnificative din acest proces, va lucra în strânsă colaborare cu statul membru și se va consulta cu statul membru în mod regulat.

Atunci când un stat membru acționează în calitate de pârât, acesta trebuie să furnizeze Comisiei toate documentele aferente procedurilor și permite Comisiei să facă parte din delegația reprezentând statul membru în cadrul procedurii de arbitraj. Statul membru va informa în detaliu Comisia cu privire la toate etapele importante ale procedurii și poate fi obligat să adopte, în apărarea sa, o anumită poziție atunci când interesele Uniunii sunt în joc.

3.2.4. *Capitolul IV: Acorduri tranzacționale*

În cazul în care Comisia consideră că un acord tranzacțional în cadrul unui litigiu referitor la un tratament exclusiv acordat de Uniune ar fi în interesul acesteia, aceasta poate adopta o decizie de aprobare a acordului tranzacțional. O astfel de decizie este adoptată în conformitate cu procedura de examinare instituită de Regulamentul (UE) nr. 182/2011¹⁴.

În cazul în care Comisia consideră că un acord tranzacțional în cadrul unui litigiu referitor la un tratament acordat fie de un stat membru, fie de un stat membru și Uniune ar fi în interesul acesteia din urmă, Comisia se consultă cu statul membru în cauză. În cazul în care statul membru este de acord cu un acord tranzacțional, acesta se străduiește să ajungă la un acord cu Comisia în ceea ce privește elementele necesare pentru negocierea și punerea în aplicare a acordului. Comisia poate decide să soluționeze litigiul prin intermediul acordului tranzacțional, chiar și în cazul în care statul membru în cauză nu este de acord, dacă Comisia consideră că există un interes prioritar al Uniunii. Termenii acordului tranzacțional vor fi conveniți în conformitate cu procedura de examinare.

În cazul în care un litigiu se referă exclusiv la un tratament acordat de un stat membru, statul membru poate soluționa litigiul prin intermediul acordului tranzacțional dacă toate condițiile următoare sunt îndeplinite:

- (a) statul membru acceptă orice responsabilitate financiară care decurge din acordul tranzacțional;
- (b) acordul tranzacțional este executoriu doar împotriva statului membru respectiv;
- (c) termenii acordului tranzacțional sunt compatibili cu dreptul Uniunii; și
- (d) niciun interes prioritar al Uniunii nu este în joc.

Statul membru consultă Comisia, care va decide în termen de 90 de zile dacă toate condițiile menționate mai sus sunt îndeplinite.

3.2.5. *Capitolul V: Plata sumelor alocate prin sentință definitivă sau prevăzute într-un acord tranzacțional*

Atunci când statul membru în cauză a acționat în calitate de pârât într-un litigiu, acesta va fi responsabil de achitarea sumelor alocate prin sentință definitivă sau prevăzute într-un acord tranzacțional privind litigiul respectiv.

Atunci când Uniunea a acționat în calitate de pârât într-o procedură de soluționare a litigiilor, aceasta are obligația de a achita investitorului sumele alocate prin sentință definitivă, conform

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

normelor enunțate în acordul relevant, cu excepția cazului în care un stat membru a acceptat răspunderea financiară în cadrul litigiului. În cazurile în care a fost încheiat un acord tranzacțional, Comisia va plăti suma convenită în conformitate cu regulile stabilite în acordul tranzacțional.

În cazul în care Comisia consideră că sumele alocate prin sentința definitivă sau prevăzute prin acordul tranzacțional ar trebui să fie plătite în totalitate sau în parte de către un stat membru care nu a acceptat răspunderea financiară în cadrul litigiului, Comisia se va consulta cu statele membre în cauză. În cazul în care Comisia și statele membre nu reușesc să ajungă la un acord în această privință, Comisia va adopta o decizie prin care stabilește suma care urmează să fie plătită de respectivul stat membru. Statul membru va compensa bugetul Uniunii, inclusiv dobânda aferentă, în termen de trei luni de la data la care a fost luată decizia. În cazul în care statul membru nu este de acord cu Comisia în ceea ce privește atribuirea răspunderii financiare, acesta prezintă o obiecție. În cazul în care Comisia nu acceptă obiecția formulată de statul membru, ea adoptă o decizie, solicitând statului membru să achite sumele în cauză în bugetul Uniunii, inclusiv dobânzile aferente. Statul membru poate recurge la articolul 263 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în scopul de a solicita anularea deciziei în cauză. Chestiunea va fi ulterior tranșată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în conformitate cu prezentul regulament. Această procedură nu ar trebui să includă niciun element care să necesite controlul, de către statele membre, a deciziei Comisiei. Este vorba de o decizie care se aplică numai unui stat membru și pentru care aplicarea, de către Comisie, a standardelor prevăzute de regulament nu ar trebui să fie supusă controlului politic al statelor membre. Este esențial, pentru buna funcționare a regulamentului, ca criteriile să fie aplicate într-un mod riguros și obiectiv. În cazul în care statul membru în cauză sesizează Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru a obține anularea deciziei Comisiei, celelalte state membre care au un interes în interpretarea dispozițiilor în cauză ar fi în măsură să intervină în cursul procedurii în fața Curții de Justiție.

În cazul în care Uniunea acționează în calitate de pârât, cheltuielile de arbitraj sunt plătite de Uniune sau de statul membru în cauză în funcție de atribuirea răspunderii financiare în cadrul litigiului. Comisia poate adopta o decizie prin care să îi solicite statului membru în cauză să contribuie financiar la bugetul Uniunii pentru a acoperi eventualele plăți periodice ale costurilor de arbitraj.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prin definiție, nu este posibil să se furnizeze informații precise privind costurile probabile legate de soluționarea litigiilor între investitori și stat. Acestea depind de o gamă largă de factori, inclusiv volumul fluxurilor de capital, stabilitatea mediului de investiții etc. Probabilitatea ca Uniunea să își asume o astfel de responsabilitate financiară, depinde, de asemenea, bineînțeles, de numărul unor astfel de acorduri la care va fi, în cele din urmă, parte. La data elaborării prezentei propuneri, Uniunea nu este parte decât la un singur acord care prevede soluționarea litigiilor dintre investitori și stat, chiar dacă o serie de alte acorduri sunt în curs de negociere. Prin urmare, este imposibil să se specifice posibilele consecințe bugetare în cadrul pregătirii unui regulament de această natură, care trebuie să producă efecte orizontale. Deși dificultatea stabilirii unor estimări fiabile nu trebuie subestimată, o analiză mai precisă este totuși posibilă de la caz la caz în contextul evaluărilor impactului care urmează să fie realizate în vederea adoptării acordurilor specifice; de asemenea, aceste acorduri ar trebui să fie supuse unei evaluări ex post. Sunt întocmite fișe financiare pentru

toate acordurile viitoare care urmează a fi încheiate în conformitate cu articolul 218 din tratat și care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

Este necesar să se asigure toate dispozițiile necesare pentru ca bugetul general al Uniunii să fie în măsură să acopere orice costuri potențiale care decurg din acorduri încheiate cu țări terțe, inclusiv soluționarea litigiilor între investitori și stat în conformitate cu prezentul regulament. Trei condiții sunt necesare în acest sens. În primul rând, este necesar să se elaboreze dispoziții privind plata oricăror cheltuieli legate de instanța de arbitraj, precum și orice alte costuri conexe. În al doilea rând, este necesar să se stabilească dispoziții pentru situațiile în care Uniunea este obligată să plătească sume alocate prin sentințe definitive sau prevăzute într-un acord tranzacțional pentru actele instituțiilor sale. În al treilea rând, în cazurile în care Uniunea Europeană acționează în calitate de pârât, dar în care statul membru în cauză este, în ultimă instanță, considerat responsabil din punct de vedere financiar, este necesar ca Uniunea să efectueze orice plăți necesare iar apoi aceste plăți să fie rambursate de către statul membru în cauză. Este, de asemenea, necesar să se prevadă un mecanism în cazul în care un stat membru, care a acceptat răspunderea financiară privind un caz, să facă plăți periodice către bugetul UE pentru a compensa costurile arbitrajului. Toate aceste plăți și recuperări vor fi efectuate prin linia bugetară 20 02 01 - Relațiile comerciale externe, inclusiv accesul la piețele din țările terțe. Dispozițiile necesare în acest sens au fost incluse în propunerea Comisiei privind bugetul pentru 2013¹⁵ în forma unei completări la comentariile bugetare care însoțesc linia bugetară menționată anterior referitoare la:

„Soluționarea litigiilor dintre investitori și stat, astfel cum s-a stabilit prin acordurile internaționale

Trebuie sprijinite următoarele cheltuieli:

- costurile de arbitraj, expertiza juridică și onorariile suportate de Uniune în calitate de parte la litigiile ce ar putea decurge din punerea în aplicare a acordurilor internaționale încheiate în temeiul articolului 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- plata tranșei finale sau lichidarea tranșelor plătite unui investitor în cadrul unor astfel de acorduri internaționale.”

¹⁵ Adoptată de Comisie la 25 mai 2012 (COM (2012) 300).

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de instituire a unui cadru pentru gestionarea răspunderii financiare legate de instanțele de soluționare a litigiilor între investitori și stat stabilite prin acordurile internaționale la care Uniunea Europeană este parte

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Uniunea a dobândit competență exclusivă pentru încheierea de acorduri internaționale privind protecția investițiilor. Uniunea este deja parte la Tratatul privind Carta energiei¹ care prevede protecția investițiilor.
- (2) Acordurile care prevăd protecția investițiilor includ, de regulă, un mecanism de soluționare a litigiilor între investitori și stat, care permite unui investitor dintr-o țară terță să intenteze o acțiune împotriva unui stat în care a făcut o investiție. O procedură de soluționare a litigiilor între investitori și stat se poate solda cu acordarea unei compensații financiare. În plus, într-un astfel de caz, vor exista inevitabil costuri semnificative legate de gestionarea arbitrajului, precum și costuri legate de apărarea unui astfel de caz.
- (3) În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene², răspunderea internațională a unui tratament care face obiectul unei proceduri de soluționare a litigiilor trebuie să respecte repartizarea competențelor între Uniunea Europeană și statele membre. În consecință, Uniunea va fi, în principiu, responsabilă de apărare în cazul reclamațiilor fondate pe o presupusă încălcare a normelor înscrise într-un acord care intră în competența exclusivă a Uniunii, indiferent dacă tratamentul în cauză este acordat de Uniunea însăși sau de către un stat membru.

¹ JO L 69, 9.3.1998, p. 1.

² Avizul 1/91 al Curții Europene de Justiție [1991] ECR I-060709.

- (4) În cazul în care răspunderea internațională pentru un tratament acordat revine Uniunii, aceasta va trebui, în virtutea dreptului internațional, să plătească orice compensație care i-a fost imputată și să suporte costurile aferente oricărui litigiu. Cu toate acestea, o compensație imputabilă Uniunii poate fi rezultatul unui tratament acordat de către însăși Uniunea sau al unui tratament acordat de un stat membru. În consecință, nu ar fi echitabil ca compensațiile și costurile arbitrajului să fie plătite de la bugetul Uniunii în cazul în care tratamentul a fost acordat de către un stat membru. Prin urmare, este necesar ca răspunderea financiară să fie repartizată, din punctul de vedere al dreptului Uniunii, și fără a aduce atingere responsabilității internaționale a Uniunii, între Uniune și statul membru responsabil de tratamentul acordat, pe baza unor criterii stabilite de prezentul regulament.
- (5) În rezoluția sa privind viitoarea politică europeană în domeniul investițiilor internaționale³, Parlamentul European a solicitat în mod explicit instituirea mecanismului prevăzut în prezentul regulament. În plus, Consiliul a solicitat Comisiei să studieze problema în concluziile sale privind o politică globală în domeniul investițiilor internaționale (25 octombrie 2010).
- (6) Răspunderea financiară ar trebui să fie atribuită entității responsabile de tratamentul care s-a dovedit a fi incompatibil cu dispozițiile relevante din acord. Aceasta înseamnă că Uniunea ar trebui să suporte răspunderea financiară în cazul în care tratamentul în cauză este acordat de către o instituție, un organism sau o agenție a Uniunii. Statul membru în cauză ar trebui să suporte răspunderea financiară în cazul în care tratamentul în cauză este acordat de un stat membru. Cu toate acestea, în cazul în care statul membru acționează într-un mod impus de dreptul Uniunii, de exemplu în transpunerea unei directive adoptate de Uniune, Uniunea ar trebui să suporte răspunderea financiară în măsura în care tratamentul în cauză este impus de dreptul Uniunii. Regulamentul trebuie, de asemenea, să prevadă posibilitatea ca o cauză individuală să se poată referi atât la un tratament acordat de un stat membru, cât și la un tratament impus de dreptul Uniunii. Acesta va acoperi ansamblul acțiunilor întreprinse de statele membre și de Uniunea Europeană.
- (7) Uniunea, reprezentată de Comisie, ar trebui să acționeze întotdeauna în calitate de pârât atunci când un litigiu privește exclusiv un tratament acordat de instituții, organisme sau agenții ale Uniunii, astfel încât Uniunea să își asume răspunderea financiară potențială legată de litigiu în conformitate cu criteriile menționate anterior.
- (8) Pe de altă parte, în cazul în care un stat membru ar trebui să suporte răspunderea financiară potențială care decurge dintr-un litigiu, este necesar, ca o chestiune de principiu, să se permită acestui stat membru să acționeze în calitate de pârât în scopul apărării tratamentului pe care l-a acordat investitorului. Modalitățile stabilite în prezentul regulament prevăd această eventualitate. Acest lucru are avantajul că bugetul și resursele Uniunii nu ar fi grevate, chiar și temporar, fie de costurile unor litigii, fie de eventualele plăți prevăzute în sentințele adoptate împotriva statului membru în cauză.
- (9) Statele membre pot, cu toate acestea, să prefere ca Uniunea, reprezentată de către Comisie, să acționeze în calitate de pârât în acest tip de litigii, de exemplu, din motive

³ Punctul 35 al Rezoluției A7 0070/2011 din 22 aprilie 2011.

de expertiză tehnică. Statele membre ar trebui, prin urmare, să aibă posibilitatea de a refuza să acționeze în calitate de pârât, fără a aduce atingere responsabilității lor financiare.

- (10) În anumite circumstanțe, este esențial, pentru a garanta protejarea corespunzătoare a intereselor Uniunii, ca însăși Uniunea să acționeze în calitate de pârât în litigii care implică un tratament acordat de un stat membru. Acest lucru se poate întâmpla în special în cazul în care litigiul implică, de asemenea, un tratament acordat de către Uniune, în cazul în care reiese că un tratament acordat de un stat membru este impus de dreptul Uniunii, în cazul în care este probabil că vor fi introduse acțiuni similare împotriva altor state membre sau în cazul în care este vorba de probleme de drept încă nesoluționate, a căror soluționare ar putea avea un impact asupra eventualelor cazuri viitoare împotriva altor state membre sau împotriva Uniunii. În cazul în care litigiul se referă la tratamentul parțial acordat de Uniune, sau impus de dreptul Uniunii, Uniunea ar trebui să acționeze în calitate de pârât, cu excepția cazului în care acțiunile introduse privind aceste tratamente sunt de importanță minoră, având în vedere răspunderea financiară potențială implicată și aspectele juridice abordate, în raport cu acțiunile privind un tratament acordat de un stat membru.
- (11) Este necesar să se prevadă posibilitatea de a permite Uniunii să acționeze în calitate de pârât în astfel de cazuri, pentru a se asigura că interesele Uniunii și, prin urmare, interesele ansamblului statelor membre pot fi luate în considerare. Această necesitate este exprimată de principiile unității reprezentării externe și obligației de cooperare, stabilite la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene⁴ care se aplică indiferent de competența subiacentă.
- (12) Este oportun ca Comisia să decidă, în cadrul stabilit de prezentul regulament, dacă Uniunea ar trebui să acționeze în calitate de pârât sau dacă un stat membru ar trebui să acționeze în calitate de pârât.
- (13) Este necesar să se prevadă unele îndrumări practice pentru desfășurarea procedurilor de arbitraj în litigiile privind un tratament acordat de un stat membru. Indiferent dacă Uniunea sau statele membre acționează în calitate de pârât în astfel de litigii, aceste mecanisme ar trebui să urmărească cea mai bună gestiune posibilă a litigiului, respectând în același timp principiile unității reprezentării externe și obligației de cooperare, stabilite la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene⁵. În cazul în care Uniunea acționează în calitate de pârât, aceste modalități ar trebui să prevadă o cooperare foarte strânsă, precum și notificarea rapidă a tuturor etapelor procedurii, punerea la dispoziție a documentelor, consultări frecvente și participarea în delegația din cadrul procedurii.
- (14) De asemenea, în cazul în care un stat membru acționează în calitate de pârât, este necesar ca acesta să informeze Comisia cu privire la derularea cauzei iar Comisia să poată, după caz, să ceară statului membru care acționează în calitate de pârât să adopte o poziție specifică referitor la chestiunile care prezintă un interes pentru Uniune.

⁴ Avizul 1/94 al Curții Europene de Justiție [1994] ECR I-5267; Comisia/Consiliul (FAO), [1996] ECR I-1469

⁵ Avizul 1/94 al Curții Europene de Justiție [1994] ECR I-5267; Comisia/Consiliul (FAO), [1996] ECR I-1469

- (15) Un stat membru poate, în orice moment, să accepte că va fi responsabil din punct de vedere financiar în cazul în care ar trebuie să fie plătită o compensație. Într-un astfel de caz, statul membru și Comisia pot încheia acorduri în vederea plății periodice a costurilor și pentru plata oricărei compensații. Această acceptare nu implică recunoașterea de către statul membru că acțiunea care face obiectul litigiului este bine întemeiată. Comisia ar trebui să poată adopta o decizie prin care să solicite statului membru să prevadă astfel de costuri. În cazul în care instanța ar decide în favoarea Uniunii în ceea ce privește costurile de arbitraj, Comisia ar trebui să se asigure că orice plată în avans a costurilor este rambursată imediat statului membru în cauză.
- (16) În anumite cazuri, ar putea fi adecvat să se ajungă la un acord tranzacțional pentru a evita cheltuielile de arbitraj inutile și costisitoare. Este necesar să se stabilească o procedură pentru încheierea unor astfel de acorduri. O astfel de procedură ar trebui să permită Comisiei, care hotărăște în conformitate cu procedura de examinare, să soluționeze cauza prin intermediul acordului tranzacțional atunci când acest lucru ar fi în interesul Uniunii. Dacă cauza se referă la tratamentul acordat de un stat membru, este necesar să existe o cooperare strânsă și consultări între Comisie și statul membru în cauză. Statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a soluționa cauza prin intermediul unui acord tranzacțional, în măsura în care acesta acceptă întreaga responsabilitate financiară și acest acord tranzacțional este în conformitate cu dreptul Uniunii și nu împotriva intereselor Uniunii.
- (17) În cazul în care a fost pronunțată o sentință împotriva Uniunii Europene, sumele alocate prin această sentință ar trebui să fie achitate fără întârziere. Comisia ar trebui să ia măsurile necesare pentru plata acestor sume, cu excepția cazului în care un stat membru a acceptat deja răspunderea financiară
- (18) Comisia ar trebui să se consulte îndeaproape cu statul membru în cauză în vederea ajungerii la un acord cu privire la repartizarea răspunderii financiare. În cazul în care Comisia consideră că un stat membru este responsabil, iar statul membru contestă această hotărâre, Comisia trebuie să plătească sumele alocate, dar trebuie să emită o decizie către statul membru solicitându-i să verse sumele corespunzătoare la bugetul Uniunii Europene, împreună cu dobânda aplicabilă. Dobânzile de plătit ar trebui să fie cele stabilite în conformitate cu [articolul 71 alineatul (4) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, astfel cum a fost modificat⁶]. Articolul 263 din tratat se aplică în cazul în care un stat membru consideră că decizia nu îndeplinește criteriile enunțate în prezentul regulament.
- (19) Bugetul Uniunii ar trebui să asigure acoperirea cheltuielilor care decurg din acordurile încheiate în conformitate cu articolul 218 din tratat care prevăd modul de soluționare a litigiilor între investitor și stat. În cazul în care statele membre își asumă răspunderea financiară în conformitate cu prezentul regulament, Uniunea ar trebui să fie în măsură fie să adune contribuțiile statului membru în cauză înainte de execuția cheltuielilor relevante, fie să execute mai întâi cheltuielile relevante, acestea fiindu-i ulterior rambursate de către statele membre în cauză. Ar trebui să fie posibilă utilizarea

⁶ JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁷ Trimiteri care urmează a fi înlocuite cu trimiteri la Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului anual al Uniunii [2010/395 (COD)], odată adoptat.

ambelor mecanisme de tratament bugetar, în funcție de ceea ce este fezabil, în special din punctul de vedere al sincronizării temporale. Pentru ambele mecanisme, contribuțiile sau rambursările vărsate de statele membre ar trebui să fie considerate drept venituri alocate interne pentru bugetul Uniunii. Creditele care rezultă din aceste venituri alocate interne ar trebui nu doar să acopere cheltuielile aferente, dar acestea ar trebui să fie, de asemenea, eligibile pentru a servi la realimentarea altor posturi din bugetul Uniunii din care au fost prelevate creditele inițiale care au permis execuția cheltuielilor în cadrul celui de-al doilea mecanism.

- (20) Pentru a asigura condiții unitare de punere în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare.
- (21) Competențele de executare legate de articolul 12 alineatul (1), articolul 13 alineatul (4) și articolul 14 alineatul (3) ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie⁸.
- (22) Procedura de consultare ar trebui să fie utilizată pentru adoptarea deciziilor în materie de soluționare a litigiilor prin intermediul acordului tranzacțional în conformitate cu articolul 14 alineatul (3), dat fiind faptul că aceste decizii vor avea cel mult un impact temporar asupra bugetului Uniunii, întrucât statul membru în cauză va trebui să își asume orice responsabilitate financiară care rezultă în urma litigiului și ținând cont de criteriile detaliate prevăzute în regulament pentru acceptarea acestor acorduri,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Domeniul de aplicare

- 1. Prezentul regulament se aplică procedurii de soluționare a litigiilor între investitori și stat efectuată în conformitate cu un acord la care Uniunea este parte și inițiată de către o parte reclamantă dintr-o țară terță.
- 2. În scopuri informative, Comisia publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și actualizează o listă a acordurilor care intră în sfera de aplicare a prezentului regulament.

⁸

JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

- (a) „acord” înseamnă orice acord internațional la care Uniunea este parte și care prevede un mecanism de soluționare a litigiilor între investitori și stat;
- (b) „costuri generate ca urmare a arbitrajului” înseamnă taxele și costurile instanței de arbitraj, precum și costurile de reprezentare și cheltuielile atribuite în favoarea părții reclamante de instanța de arbitraj;
- (c) „litigiu” înseamnă o acțiune introdusă de o parte reclamantă împotriva Uniunii în temeiul unui acord și pe care o instanță de arbitraj o va statua;
- (d) „procedura de soluționare a litigiilor între investitori și stat” înseamnă un mecanism prevăzut de un acord prin care partea reclamantă poate iniția acțiuni împotriva Uniunii;
- (e) prin „stat membru” se înțelege un stat membru al Uniunii Europene;
- (f) „stat membru în cauză” înseamnă statul membru care a acordat tratamentul presupus a fi incompatibil cu acordul;
- (g) „răspunderea financiară” înseamnă obligația de a plăti o sumă de bani hotărâtă de către o instanță de arbitraj sau convenită în cadrul unui acord tranzacțional și care include costurile ocazionate de arbitraj;
- (h) „acord tranzacțional” înseamnă orice acord între Uniune și un stat membru, sau ambele, pe de o parte, și o parte reclamantă, pe de altă parte, prin care partea reclamantă decide să nu continue acțiunea sa în schimbul plății unei sume de bani, inclusiv în cazul în care acest acord este înregistrat într-o sentință a unei instanțe de arbitraj;
- (i) „instanță de arbitraj” înseamnă orice persoană sau organism desemnat în cadrul unui acord să ia o hotărâre privind soluționarea unui litigiu între investitori și stat;
- (j) „parte reclamantă” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care poate introduce o acțiune în temeiul procedurii de soluționare a litigiilor între investitori și stat prevăzută într-un acord sau orice persoană fizică sau juridică căreia i-au fost încredințate în mod legal solicitările părții reclamante.

CAPITOLUL II

Repartizarea răspunderii financiare

Articolul 3

Criteriile de repartizare

1. Răspunderea financiară care rezultă dintr-un litigiu în cadrul unui acord este repartizată în funcție de următoarele criterii:

- (a) Uniunea își asumă răspunderea financiară care rezultă în urma tratamentului acordat de instituțiile, organismele sau agențiile Uniunii;
- (b) statul membru în cauză își asumă răspunderea financiară care rezultă în urma tratamentului pe care l-a acordat, cu excepția cazului în care un astfel de tratament a fost impus de legislația Uniunii.

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (b) de la primul paragraf, în cazul în care statul membru în cauză trebuie să acționeze în conformitate cu dreptul Uniunii în scopul remedierii neconformității unui act anterior cu dreptul Uniunii, statul membru este responsabil din punct de vedere financiar cu excepția cazului în care adoptarea unui astfel de act anterior a fost impusă de legislația Uniunii.

2. În cazurile prevăzute de prezentul regulament, Comisia adoptă o decizie de stabilire a răspunderii financiare a statului membru în cauză în conformitate cu criteriile stabilite la alineatul (1).

3. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (1), statul membru în cauză poartă răspunderea financiară în următoarele circumstanțe:

- (a) statul membru în cauză a acceptat răspunderea financiară potențială în conformitate cu articolul 11;
- (b) statul membru în cauză acționează în calitate de pârât în conformitate cu articolul 8; sau
- (c) statul membru în cauză încheie un acord tranzacțional în conformitate cu articolul 12.

CAPITOLUL III

Desfășurarea procedurii de soluționare a litigiilor

Secțiunea 1

Desfășurarea litigiilor privind un tratament acordat de Uniune

Articolul 4

Tratament acordat de Uniune

Uniunea acționează în calitate de pârât atunci când litigiul privește un tratament acordat de către instituții, organisme sau agenții ale Uniunii.

Secțiunea 2

Desfășurarea litigiilor privind un tratament acordat de un stat membru

Articolul 5

Tratament acordat de un stat membru

Dispozițiile din prezenta secțiune se aplică în litigiile privind, în totalitate sau în parte, un tratament acordat de un stat membru.

Articolul 6

Consultări

1. De îndată ce Comisia primește o cerere de consultări prezentată de o parte reclamantă în conformitate cu dispozițiile unui acord, aceasta notifică statul membru în cauză. Un stat membru care a fost înștiințat sau care a primit o cerere de deschidere a consultărilor informează imediat Comisia în acest sens.
2. Reprezentanții statului membru în cauză fac parte din delegația Uniunii la consultări.
3. Statul membru în cauză furnizează fără întârziere Comisiei toate informațiile care pot fi relevante pentru cauza respectivă.

Articolul 7

Deschiderea procedurii de arbitraj

De îndată ce Comisia primește o înștiințare prin care o parte reclamantă își declară intenția de a iniția o procedură de arbitraj, în conformitate cu dispozițiile unui acord, aceasta notifică statul membru în cauză.

Un stat membru care primește o notificare prin care o parte reclamantă își declară intenția de a iniția o procedură de arbitraj, informează de îndată Comisia.

Articolul 8

Statutul pârâtului

1. Atunci când acordul prevede această posibilitate, statul membru în cauză acționează în calitate de pârât cu excepția cazului în care se prezintă una dintre următoarele situații:
 - (a) Comisia a luat o decizie în temeiul alineatului (2); sau
 - (b) statul membru nu a confirmat Comisiei în scris intenția sa de a acționa în calitate de pârât în termen de 30 de zile de la primirea înștiințării sau notificării prevăzute la articolul 7.

În cazul în care se prezintă una dintre situațiile menționate la literele (a) sau (b), Uniunea acționează în calitate de pârât.
2. Comisia poate decide, în termen de 30 de zile de la primirea înștiințării sau notificării menționate la articolul 7, că Uniunea acționează în calitate de pârât în cazul în care se prezintă una sau mai multe din următoarele situații:
 - (a) este probabil că Uniunea va suporta cel puțin o parte a răspunderii financiare potențiale care rezultă din litigiu în conformitate cu criteriile enunțate la articolul 3;
 - (b) litigiul se referă, de asemenea, la un tratament acordat de instituțiile, organismele sau agențiile Uniunii;
 - (c) este probabil că vor fi introduse acțiuni similare în temeiul aceluiași acord împotriva tratamentului acordat de alte state membre iar Comisia este cea mai în măsură să asigure o apărare eficientă și consecventă; sau
 - (d) litigiul ridică probleme de drept nesoluționate care pot reapărea în alte litigii în cadrul aceluiași sau în cadrul altor acorduri ale Uniunii referitoare la un tratament acordat de către Uniune sau de alte state membre.
3. Imediat după primirea înștiințării sau notificării menționate la articolul 7, Comisia și statul membru în cauză inițiază consultări cu privire la gestionarea cauzei în conformitate cu prezentul articol. Comisia și statul membru în cauză se asigură că orice termene limită stabilite în acord sunt respectate.
4. Comisia informează celelalte state membre și Parlamentul European cu privire la orice litigiu în care este aplicat prezentul articol, precum și la modul în care acesta a fost aplicat.

Articolul 9

Desfășurarea procedurii de arbitraj de către un stat membru

1. În cazul în care un stat membru acționează în calitate de pârât, statul membru:
 - (a) furnizează Comisiei toate documentele referitoare la procedură;
 - (b) informează Comisia cu privire la toate etapele importante ale procedurii și inițiază consultări în mod regulat și în orice împrejurare în care este solicitat de Comisie; precum și
 - (c) autorizează reprezentanții Comisiei, la cererea acesteia, să facă parte din delegația care reprezintă statul membru.
2. Comisia poate, în orice moment, să solicite statului membru în cauză să adopte o anumită poziție în ceea ce privește orice aspect juridic ridicat de litigiu sau orice alt element care prezintă un interes pentru Uniune.
3. Atunci când un acord sau normele menționate de acesta, oferă posibilitatea de anulare, de recurs sau de revizuire a unui aspect juridic inclus într-o sentință de arbitraj, Comisia poate, în cazul în care consideră că o interpretare coerentă și exactă a acordului justifică acest lucru, să solicite statului membru să introducă o cerere de anulare, de recurs sau de revizuire. În astfel de circumstanțe, reprezentanții Comisiei fac parte din delegație și pot exprima punctul de vedere al Uniunii în ceea ce privește aspectul juridic în cauză.

Articolul 10

Desfășurarea procedurii de arbitraj de către Uniune

Următoarele dispoziții se aplică pe tot parcursul procedurii de arbitraj atunci când Uniunea acționează în calitate de pârât în conformitate cu articolul 8:

- (a) Comisia adoptă toate măsurile necesare pentru a apăra tratamentul în cauză;
- (b) statul membru în cauză furnizează Comisiei toată asistența necesară;
- (c) Comisia pune la dispoziția statului membru toate documentele referitoare la procedură, astfel încât să asigure o apărare cât mai eficientă cu putință; precum și
- (d) Comisia și statul membru în cauză pregătesc apărarea în strânsă cooperare cu reprezentanții statelor membre în cauză care sunt abilitați să facă parte din delegația Uniunii la procedură.

Articolul 11

Acceptarea de către statul membru în cauză a răspunderii financiare potențiale în cazul în care Uniunea este pârât

În cazul în care Uniunea acționează în calitate de pârât în conformitate cu articolul 8, statul membru în cauză poate, în orice moment, să accepte orice răspundere financiară potențială care rezultă în urma arbitrajului. În acest scop, statul membru în cauză și Comisia pot încheia acorduri care prevăd, printre altele:

- (a) mecanisme de plată periodică a costurilor generate de arbitraj;
- (b) mecanisme de plată pentru toate sumele alocate printr-o sentință pronunțată împotriva Uniunii.

CAPITOLUL IV

Acorduri tranzacționale

Articolul 12

Acord tranzacțional în vederea soluționării litigiilor privind un tratament acordat de Uniune

1. În cazul în care Comisia consideră că un acord tranzacțional în vederea soluționării unui litigiu care privește un tratament exclusiv acordat de către Uniune ar fi în interesul Uniunii, ea poate adopta o decizie de executare în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 20 alineatul (3), pentru a aproba acordul menționat.
2. Dacă un acord tranzacțional presupune o acțiune alta decât plata unei sume monetare, se aplică procedurile relevante pentru o astfel de acțiune.

Articolul 13

Acord tranzacțional în vederea soluționării litigiilor privind un tratament acordat de un stat membru

1. Atunci când Uniunea este pârât într-un litigiu privind un tratament acordat, în întregime sau în parte, de către un stat membru, iar Comisia consideră că soluționarea litigiului ar fi în interesul Uniunii, aceasta se consultă mai întâi cu statul membru în cauză. Statul membru poate, de asemenea, să inițieze astfel de consultări cu Comisia.
2. În cazul în care statul membru în cauză consimte să soluționeze litigiul printr-un acord tranzacțional, acesta depune toate eforturile necesare pentru a încheia un acord cu Comisia, care precizează elementele necesare pentru negocierea și punerea în aplicare a acordului respectiv.

3. În cazul în care statul membru nu este de acord să soluționeze litigiul prin acord tranzacțional, Comisia poate soluționa litigiul atunci când interesele prioritare ale Uniunii impun acest lucru.
4. Termenii acordului tranzacțional convenit se aprobă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 20 alineatul (3).

Articolul 14

Acord tranzacțional încheiat de un stat membru

1. Atunci când Uniunea este pârât într-un litigiu privind un tratament exclusiv acordat de un stat membru, statul membru în cauză poate soluționa un litigiu prin acord tranzacțional, atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) statul membru în cauză acceptă orice responsabilitate financiară care decurge din acordul tranzacțional;
 - (b) orice acord tranzacțional este executoriu numai împotriva statului membru în cauză;
 - (c) termenii acordului tranzacțional sunt compatibili cu dreptul Uniunii; precum și
 - (d) niciun interes prioritar al Uniunii nu se opune acordului tranzacțional.
2. Comisia și statul membru în cauză pot iniția consultări pentru a evalua intenția unui stat membru de a soluționa un litigiu prin intermediul unui acord tranzacțional.
3. Statul membru în cauză notifică Comisiei proiectul acordului tranzacțional. Se consideră că Comisia a acceptat acordul tranzacțional, cu excepția cazului în care aceasta nu decide altfel, în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 20 alineatul (2) și în termen de 90 de zile de la notificarea proiectului de acord tranzacțional de către statul membru, pe motiv că înțelegerea nu îndeplinește toate condițiile stabilite la alineatul (1).

CAPITOLUL V

Plata sumelor alocate prin sentință definitivă sau prevăzute într-un acord tranzacțional

Articolul 15

Domeniul de aplicare

Dispozițiile prezentului capitol se aplică în cazul în care Uniunea acționează în calitate de pârât într-un litigiu.

Articolul 16

Procedura aplicabilă pentru plata sumelor alocate printr-o sentință definitivă sau prevăzute într-un acord tranzacțional

1. O parte reclamantă care a obținut o sentință definitivă în temeiul unui acord poate prezenta Comisiei o cerere de plată a sumelor alocate prin această sentință. Comisia varsă aceste sume în termenele relevante stabilite în acord, cu excepția cazului în care statul membru în cauză a acceptat răspunderea financiară în conformitate cu articolul 11, caz în care statul membru plătește sumele respective.
2. Atunci când un acord tranzacțional aprobat de Uniune în conformitate cu articolul 12 sau 13 nu este înregistrat într-o sentință, o parte reclamantă poate prezenta Comisiei o cerere de plată a sumelor prevăzute de acest acord. Comisia plătește sumele prevăzute în termenele relevante stabilite în acordul tranzacțional.

Articolul 17

Procedura aplicabilă în cazul în care nu se ajunge la niciun acord cu privire la răspunderea financiară

1. Atunci când Uniunea acționează în calitate de pârât în conformitate cu articolul 8, iar Comisia consideră că sumele alocate prin sentință sau prevăzute de acordul tranzacțional în cauză ar trebui să fie plătite, în parte sau în totalitate, de către statul membru în cauză pe baza criteriilor prevăzute la articolul 3 alineatul (1), se aplică procedura stabilită la alineatele (2) - (5).
2. Comisia și statul membru în cauză trebuie să inițieze consultări imediat în vederea ajungerii la un acord privind răspunderea financiară a statului membru în cauză și a Uniunii, după caz.
3. În termen de trei luni de la data primirii cererii de plată a sumelor alocate prin sentință definitivă sau prevăzute într-un acord tranzacțional, Comisia adoptă o decizie adresată statului membru în cauză, determinând valoarea sumei care urmează să fie plătită de respectivul stat membru.
4. Cu excepția cazului în care statul membru în cauză se opune deciziei Comisiei în termen de o lună, statul membru în cauză varsă la bugetul Uniunii sumele alocate prin sentință sau prevăzute într-un acord tranzacțional în termen de cel mult trei luni de la data deciziei Comisiei. Statul membru în cauză este răspunzător pentru orice dobândă datorată la rata care se aplică altor sume datorate bugetului Uniunii.
5. În caz de obiecție a statului membru în cauză, cu excepția cazului în care Comisia acceptă obiecția statului membru, Comisia adoptă o decizie în termen de trei luni de la primirea obiecției formulate de statul membru, prin care solicită statului membru în cauză să ramburseze suma vărsată de către Comisie, majorată cu dobânzi la rata care se aplică altor sume datorate bugetului Uniunii.

Articolul 18

Plata în avans a costurilor de arbitraj

1. Comisia poate adopta o decizie prin care să solicite statului membru în cauză să efectueze contribuții financiare la bugetul Uniunii în legătură cu orice costuri ocazionate de arbitraj, în cazul în care consideră că statul membru va fi răspunzător pentru plata sumelor alocate prin sentință în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 3.
2. În măsura în care costurile care rezultă din procedura de arbitraj sunt atribuite în favoarea Uniunii de către instanța de arbitraj, iar statul membru în cauză a efectuat plăți periodice ale acestor costuri, Comisia se asigură că acestea sunt transferate statului membru care a efectuat plata lor în avans.

Articolul 19

Plata efectuată de un stat membru

Rambursarea sau contribuția financiară a unui stat membru la bugetul Uniunii, pentru plata sumelor alocate printr-o sentință sau prevăzute de un acord tranzacțional sau orice alte costuri, se consideră venituri alocate interne în sensul [articolului 18 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene⁹]. Ele pot fi utilizate pentru a acoperi cheltuielile care decurg din acordurile încheiate în conformitate cu articolul 218 din tratat care prevăd modul de soluționare a litigiilor între investitori și stat sau pentru a realimenta creditele de plată prevăzute inițial să acopere plata sumelor alocate prin sentință sau prevăzute printr-un acord tranzacțional sau orice alte costuri.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Articolul 20

1. Comisia este asistată de [Comitetul pentru acorduri în materie de investiții instituit prin Regulamentul [2010/197/COD]]. Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
3. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

⁹ Trimiteri care urmează a fi înlocuite cu trimiteri la Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului anual al Uniunii [2010/395 (COD)], odată adoptat.

Articolul 21

Raportare și reexaminare

1. Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului, la intervale regulate, rapoarte privind punerea în aplicare a prezentului regulament. Primul raport se transmite în termen de cel mult trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. Ulterior, următoarele rapoarte sunt transmise o dată la trei ani.
2. Comisia poate, de asemenea, prezenta, împreună cu raportul prevăzut la alineatul (1) și pe baza constatărilor Comisiei, o propunere Parlamentului European și Consiliului în vederea modificării prezentului regulament.

Articolul 22

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*